

קדימה, במרץ ובכוח

יצירה של המלחין הישראלי אליעזר הלפר (עלה מבלארוס ב-1991, חובש כיפה, עטור זקן) היתה החלק המסקרן בקונצרט של התזמורת הקאמרית הישראלית השביעי, שהתנגן תחת ידו של המנצח האיטלקי הוותיק אליו בונקומפאני.

הקונצ'רטו של הלפר לחליל, תוצרה ופסנתר עם תזמורת כלי מיתר (וכלי הקשה), הוא יצירה עם מסר מטא-סגנוני ברוד ומוצהר, שגם הוסבר בתוכניה בפירוט. בניסוחי: הבה נחבר מוסיקה עכשווית שתהיה גם בעלת ערך (לא "קלילה וזולה", בלשונו של אלפר) וגם פרי פולרית כמו מוסיקת פופ. איך עושים את זה? שמים לב לעובדה, אם הבנתי נכון את אלפר, שכתרבות המוסיקה הפופית של היום משולבים אלמנטים בארוזיים. אלמנטים כאלה, הוא מציע, כדאי לאמץ כאשר מחברים מוסיקה אמנותית. כך, הוא כותב, אפשר להחזיר למוסיקה האמנותית העכשווית את "לב החוויה הצלולה, העמוקה והמתקת".

בקונצ'רטו המשולש שלו שבוצע שלשום מדגים אלפר את גישתו: היצירה משלבת אלמנטים של קונצ'רטו בארוזי עם מקצבים ג'זיים ופופיים, ומציגה מוטיבים חוזרים, קליטים, טונאליים, וגם מעין פא"רדיות - למשל על נעימה מתקתקה במקצב טנגו.

התוצאה היא מוסיקה שרושמה שמח ומבדה, יורה בתותחים טכניים רבים, משודרת תנופה, מרץ וסח. יש ביצירה רגעים רבים של הנאה לאחזניים, הנאה צלילית גרידא, וזה כמוכן הישג, ואך לא ניכרים בה (ואין בכך סתירה) רגעים ששוקרים למסוד "חוויה צלולה עמוקה". אלפר כמו אומר: בראו נחבר מוסיקה שציבור רחב של שוחרי מוסיקה - שאינם מצליחים להתחבר ליצירות אקרמיות של המאה ה-20 - יוכל ליהנות ממנה מיר. זו המטרה החשובה כיום, זה הצורך האקטואלי.

הקונצרט נפתח בסימפוניה הנפלאה אופוס 12 מס' 4 מאת בוקריני, שכיטייה "ביחוד של השטן", ואשר פרקה השני, האטי, הוא גילום של פשטות רבת תוכן, סיפורית, מוסיקה שחובה להכיר. המנצח בונקומפאני פאני הפיק מנגני התזמורת הקאמרית הישראלית נגינה מספקת, וכך גם בסימפוניה מס' 2 של מטהובן, שבפרק ה"לארגו" שלה כלי המיתר צלצלו ממש מצוין. סיכום: קונצרט עתיר הנאות.

התזמורת הקאמרית הישראלית. מנצח: אליו בונקומפאני. סולנים: החלילנית כריסטיאנה יהודין, החצוצרן אבישי בן חור, הפסנתרן יבגני ליסוגורסקי. מוזיאון תל אביב, 10.4